

BİLGİ ÇAĞINA GEÇİŞTE ELEKTRONİĞİN ROLÜ

Şubemiz tarafından düzenlenen 'Cumartesi Söyleşileri'nin 13 Nisan 2013 tarihindeki konusu 'Elektronik Sanayimizin Gelişiminde Kilometre Taşları', konukları ise Dr. Fikret Yücel ve Prof. Dr. Duran Leblebici idi. Şubemiz Konferans Salonu'nda yapılan söyleşiyi 40'ın üzerinde katılımcı izledi.

Ersin Kaya'nın açış konuşmasından sonra ilk olarak söz alan Şubemiz Y.K. Başkan Yrd. **S. Nur Güleç** konuşmasına; "Cumartesi söyleşileri Şubemiz açısından bir ön yüz haline geldi" diye başladığı konuşmasına: "Şubemiz ağırlıklı kuvvetli akımcıların örgütlediği bir yapı olarak bilinir. Oysa elektronik alanında da ciddi bir birikimimiz var ve bunu yansıtmak istiyoruz. Çünkü kuvvetli akım elektriğin üretimi ve iletimi açısından önemli bir dal olmak birlikte, elektriğin kalitesi açısından elektronik ve otomasyon alanındaki çalışmalar büyük önem taşıyor. Bu yüzden de elektronik gittikçe yükselen ve diğer alanları da ilerlemeye zorlayan bir çalışma alanı. Bu söyleşi ile bu alanda çalışan hocalarımızın hangi evrelerden geçtiklerini, ne tür zorluklarla karşılaştıklarını ve bugün bu alanın ne durumda olduklarını öğrenmek ve sizlere aktarmak istedik" diyerek devam etti

"Bildiğiniz gibi, siyasi iktidara karşı durduğumuz muhalif yapıdan dolayı TMMOB cezalandırıldı. Bu cezalandırma bizim bütçelerimizi kısmakla, gelirlerimizi azaltarak bizi hareket edemez duruma getirmekle sonuçlanıyor. Biz de bunun için şunu yapmaya çalışıyoruz: Biz mühendis odaları olarak mühendis haklarını savunan; onları hem teknik anlamda, hem idari anlamda, hem hakları anlamında ileri düzeylere taşımaya gayret gösteren bir örgütlenme içerisindeyiz. Bu örgütlenme içerisinde önümüze ne kadar ket

çıkarsa çıksın, bu yoldan vazgeçmeye hiç niyetimiz yok. Çünkü TMMOB'nin yapısında olan, TMMOB'nin amaçlarından en birinci amacı olarak kabul ettiğimiz kamu yararı bağlamıyla hareket ediyoruz" diyen Güleç, EMO İstanbul Şube olarak örgütlenmeye özel bir önem verdiklerini, özellikle iktidarın saldırılarının yoğunlaştığı bu süreçte örgütlenmemizi güçlendirmenin bir zorunluluk haline geldiğini belirtti.

Söyleşi öncesinde **Prof. Dr. Ahmet Dervişoğlu** da söz alarak; Fikret Yücel ve Duran Leblebici'nin bu tarihin çok önemli aktörleri olduğuna dikkat çekti. Fikret Yücel ile ilgili bir anısını paylaşan Dervişoğlu; "Fikret Bey, 1964'da PTT Arla'yı kurdu ve sonra Teletaş'a çevirdi. Bu tamamen Fikret Bey'in dişile tırnağıyla yaptığı bir şey. Amaç kuranportör sistemlerinin bazı parçalarını üretmekti. Bu sistemlerin bir kısmını kendimiz üretiyoruz ve döviz kıt o zamanlar. Fakat bunun kadar önemli bir kazanç daha var, dışarıdan ithal ettiğimiz parçalarda Fikret bey muazzam indirim yaptırdı, burada üretiriz diyerek" anekdotunu aktardı.

Açılış konuşmasının ardından Ersin Kaya, katılımcılara hocalarımızın kısa öz geçmişlerini aktardı. İlk konuşmayı **Dr. Fikret Yücel** yaptı. Fikret Yücel, EMO'ya bu sohbet imkanından dolayı teşekkür ederek, elektronik sanayisi ve ürünlerinin insan yaşamındaki rolüne dikkat çekti. Yücel; "Elektronik sanayi ürünleri, sanayi çağından bilgi çağına geçilmesinde en önemli rolü oynamıştır. Üstelik bilgi çağında o çağın insanların ihtiyaçlarını karşılamada, bilginin depolanması, işlenmesinde elektronik sistemlerin ciddi bir işlevi var" dedi. "Bilindiği üzere, elektronik sanayii ve ürünleri insan yaşamının her

Dr. Fikret Yücel:
Elektronik sanayii ve ürünleri, insan yaşamının her alanında etkili; eğitiminde, sağlığında, güvenliğinde, eğlencesinde büyük ölçüde rol alıyor ve diğer taraftan, yine elektronik sanayi ürünleri diğer sanayi dallarının kalite, verimlilik konularında destek oluyor.

alanında etkili; eğitiminde, sağlığında, güvenliğinde, eğlencesinde büyük ölçüde rol alıyor ve yer alıyor. Diğer taraftan, yine elektronik sanayi ürünleri diğer sanayi dallarının kalite, verimlilik konularında destek oluyor" diyen Yücel, sayısallaşmanın yarı iletkenler sayesinde daha kolay ve ucuz yapıldığını belirterek, "Bilgisayarların sayısal sisteme geçerek masaüstü, dizüstü ve tabletlere ulaşmasındaki en önemli etken yarı iletken teknolojisindeki gelişmelerdir. 1962 yılında haberleşme ve iletişimde bilgisayarların kullanılması bilgi çağına geçilmesinin başlangıcıdır" diye konuştu.

Fikret Yücel elektronik sanayinin ülkemizdeki geçmişine ilişkin kısa bir tarihçe sunduğu konuşmasında şunları belirtti:

"Elektronik temelli ürünlerin ve bunun imalinde kullanılan komponentlerin sanayi boyutunda imali 1920 senelerinde başlamış. Radyo alıcıları mesela 1920'lerden sonra geniş ölçüde imal edilmeye başlanmış. Türkiye radyo verici istasyonları ilk defa İstanbul ve Ankara'da aynı tarihte, 1927'de kurulmuş. Ama o tarihlerdeki insanların ekonomik durumları böyle cihazlardan, böyle yeniliklerden kısa sürede istifade etmelerine elverişli değil. 1927'de verici istasyonları kurulmuş olmasına rağmen, mesela bizim eve 1938 ya da 39'da ilk radyo alıcısı gelmişti. 30 kilo ağırlığında ve salonun en mutena yerinde duruyor, üstünde biblolar filan duruyor. Bizimki 6 lambalıydı. 7-8 lambalıları filan vardı, onlar daha pahalıydı tabii.

"1940'lı yıllarda İstanbul Teknik Üniversitesinin de bir verici istasyonu var. Biz, Teknik Üniversitenin son sınıf öğrencileri orada spikerlik ve diskjokeylik yapardık. Tabii, yüzümüze gözümüze bulaştırırdık. O taş plakları rahmetli Prof. Dr. Adnan Ataman evinden getirir, 6 plaktan ibaret bir klasik parça. Onun sırasını karıştırır, birinciyi üçüncü, üçüncüyü birinci filan yaparız. Bu istasyonun tiryakileri vardı."

Daha sonra söz alan **Prof. Dr. Duran Leblebici** bundan bir kaç ay önce elektronik sanayi strateji planının sunumundan kesitler göstererek; üretim ve ihracat gidişatına bakıldığında durumun durağan olduğunu belirtti. Leblebici "2005 ve 2010 yılları arasında elektronik sanayi Türkiye'nin gelişmesinde geride kalmıştır" tespitinde bulundu.

"Türkiye'de elektronik sanayiinin gelişmemesinin

sebeplerinden biri acaba yetişmiş insan yokluğu mu? Olabilir. Herhangi bir ülkede o sanayii geliştirecek sayıda ve nitelikte eleman yoksa gelişmez. "Türkiye'de böyle bir durum var mı?" diye sorguladığımda, cevap "Hayır" çıkıyor. Bunun çeşitli açılımları var. Örneğin, Türkiye'de aşağı yukarı son 40 yıldır liselerden mezun olan gençlerin en niteliklilerinin önemli bir bölümü elektronik ve elektronik ile ilgili alanlara yöneliyor" tespitini yapan Leblebici, Türkiye'de elektronik sanayinin gelişmesi için elektronik mühendisi olmak isteyen hevesli gençlerin zihni nitelik düzeylerinin, Türkiye ortalamasının üzerinde olduğunu belirterek "İTÜ Televizyonu'nun ilk açılışında gerekli teçhizat dışarıdan ithal edildi ve kameralar haricinde bütün stüdyo ekipmanları öğrenciler tarafından tasarlanmış cihazlardır. Türkiye elektronik sanayinin gelişmemesinde eleman yetersizliği söz konusu değildir" diye konuştu.

"Fikret beyin değiştiği 1940-50'li yıllarda sadece İstanbul Teknik Üniversitesi vardı ve Türkiye'de elektronik sanayii diye bir şey yoktu, hayal bile edilmiyordu; fakat İstanbul Teknik Üniversitesinde elektronik mühendisliği eğitimi gayet ciddi ve dünya standartlarında bir düzeyde icra ediliyordu. Daha önemlisi, herhangi bir sanayi olmadığı halde, mezun olan gençlerin sanayide çalışacak, tasarım yapacak ve üretecek nitelikte yetiştirilmesi için gayret sarf ediliyordu" diyen Leblebici;

Prof. Dr. Duran Leblebici:
Türkiye'de elektronik sanayii diye bir şey yoktu, hayal bile edilmiyordu; fakat İstanbul Teknik Üniversitesinde elektronik mühendisliği eğitimi gayet ciddi ve dünya standartlarında bir düzeyde icra ediliyordu.

"Peki, Türkiye'de elektronik mühendisliğinde üretimin bu kadar kısıtlı kalmasında acaba altyapı noksanlığı mı var? O da yok. Hep şikayet ettiğimiz montaj sanayi döneminde, Türkiye'de çok iyi bir elektronik sanayi üretimi altyapısı kurulmuştu ve çok iyi bir elektronik üretim teknolojileri birikimi sağlanmıştı" dedikten sonra sorunun koordinasyonsuzluk ve plansızlık olduğunu belirtti. Duran Leblebici "Türkiye'de 5 yıllık plan çalışmalarını yapılır ve bu plan çalışmalarının sonucunda birbirinin aynı ve temenniler mantığı ile hazırlanmış planlar ortaya çıkar. Herhangi bir strateji önerisi pek söz konusu değildir. Bu yüzden de Türkiye'de belli alanlarda yoğunlaşarak öne geçmeyi sağlayacak bir gidişat sağlanmamıştır" dedi.

Yapılan konuşmaların ardından Prof. Dr. Ahmet Dervişoğlu ve Ahmet Tarık Uzunkaya tarafından, Şubemiz adına Dr. Fikret Yücel ve Prof. Dr. Duran Leblebici'ye teşekkür belgeleri takdim edildi.